

Східноєвропейський національний
університет імені Лесі Українки
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра економіки та безпеки
підприємства

Андрій Колосок

Ціноутворення

**методичні вказівки
для індивідуальної роботи**

Луцьк 2014

УДК 338.5 (075.8)
ББК 65.422я73
К.60

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № від).

к.е.н., доцент кафедри економічної теорії та
міжнародної економіки Луцького НТУ
Кравчук О. Я.

Рецензенти:

Колосок А. М.

К.60 **Ціноутворення** : методичні вказівки для індивідуальної роботи / Колосок Андрій Мирославович. – Луцьк : ПП ”Поліграфія”, 2014. – 12 с.

Розроблено завдання для індивідуальної роботи щодо формування конкурентної ціни на підприємстві. Виконання наведених завдань дозволить досягнути весь комплекс показників що характеризують систему ціноутворення, опанувати методику формування та прогнозування ціни.

Рекомендовано студентам четвертого курсу денної та заочної форми навчання напряму підготовки: 6.030504 - Економіка підприємства.

УДК 338.5 (075.8)
ББК 65.422я73
© Колосок А. М., 2014
© Східноєвропейський національний
університету імені Лесі Українки, 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	4
МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ПІДГОТОВКИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ	5
ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ	7
СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ	10

ВСТУП

Метою дисципліни є надання студентам теоретичних знань і практичних навичок з питань формування цін та розробки цінової політики. Навчальний матеріал ґрунтується на положеннях сучасної економічної теорії, наукових розробках закордонних учених, законах та нормативно-правових актах, що діють в українській економіці.

Головним завданням дисципліни є розкриття:

- теоретичних засад ціноутворення;
- методики формування цін та її окремих елементів;
- сутності методів ринкового ціноутворення;
- особливостей установлення цін на зовнішньому ринку;
- методологічних підходів до розробки цінової політики та стратегії підприємства;
- цілей і методів державного регулювання цін та його впливу на економічні процеси.

Вивчення навчального матеріалу дисципліни сприятиме підвищенню рівня загальноекономічної підготовки студентів і формуванню в них практичних навичок з ціноутворення в умовах ринкових відносин.

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ДО ПІДГОТОВКИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ РОБІТ

Індивідуальне завдання набирається на комп'ютері у текстових редакторах формату Microsoft Word 2003. Текст розміщується на одній стороні аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм). Обсяг індивідуального завдання повинен становити 20-25 сторінок тексту.

При оформленні індивідуального завдання слід залишати поля: ліве - 30 мм, праве - 10 мм, верхнє - 20 мм, нижнє - 20 мм. Текст друкується з міжрядковим інтервалом 1.5, шрифт - Times New Roman 14 кегль, міжбуквенний інтервал - звичайний.

Першою сторінкою індивідуального семестрового завдання є титульна сторінка.

Текст завдання поділяють на відповідні підрозділи:

Вступ.

Основна частина (2-3 підрозділи).

Висновки.

Список використаних джерел.

Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) жирним шрифтом і розміщують посередині сторінки. Крапка в кінці заголовку не ставиться. Кожен підрозділ індивідуального завдання повинен починатися з нової сторінки.

Нумерацію сторінок подають арабськими цифрами у правому верхньому кутку сторінки. Першою сторінкою індивідуального завдання є титульний аркуш. Другою сторінкою є зміст. На першій та другій сторінках номери не проставляються.

Ілюстрації (рисунок, графіки, діаграми та фотографії), а також таблиці подаються безпосередньо після тексту, де вони вперше згадані. Ілюстрації позначають скорочено словом "Рис". Номер та назву ілюстрації розміщують посередині під ілюстрацією. Після назви ілюстрації крапка не ставиться.

Цифровий матеріал повинен, як правило, оформлятися у таблиці. Кожна таблиця має свої номер та назву, які розміщують над таблицею. Перед номером таблиці пишуть слово "Таблиця", після нього ставиться номер. Назва таблиці починається з великої літери, після назви крапка не ставиться.

Формули у тексті роботи також послідовно нумерують. Номер проставляється біля правого поля аркуша поряд з формулою. Номер формули пишеться в круглих дужках.

Під час написання індивідуального семестрового завдання студент повинен робити посилання на джерела літератури та інші джерела, дані з яких наводяться у тексті завдання. Наявність посилань на джерела у тексті є обов'язковою. Такі посилання дають змогу відшукати і перевірити достовірність відомостей, поданих у тексті роботи.

Посилання в тексті слід включати у квадратні дужки і зазначати послідовний номер джерела у Списку використаних джерел та номери сторінок, на яких подано інформацію, наприклад [5, С.15-17].

Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад "на рис. 4. зображено ...". Посилання на формули вказують порядковим номером формули в дужках, наприклад "у формулі (2) ...". На всі таблиці в тексті індивідуального завдання повинні бути посилання, які при цьому пишуться скорочено, наприклад "див. табл. 1."

При оформленні Списку використаних джерел усі джерела слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів. Список використаних джерел повинен містити не менше десяти використаних позицій.

Додатки нумерують великими українськими літерами А, Б, В, і т.д. Кожен додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, розміщений угорі посередині сторінки.

ТЕМИ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Підготуйте для презентації на семінарському занятті реферат за однією з наведених нижче тем.

Критерії оцінювання: індивідуальні завдання оцінюються в 10 балів, з них: 1 – оформлення, 3 – захист, 6 – зміст.

1. Місце ціни та її значення в розширеному відтворенні.
2. Умови ефективного здійснення процесу ціноутворення в суспільстві.
3. Система ціноутворюючих факторів та їх вплив на формування ринкової ціни.
4. Функції цін в умовах ринкової економіки.
5. Особливості ціноутворення в Україні
6. Особливості формування цін в туризмі.
7. Роль принципів ціноутворення у визначені ціни на туристичному підприємстві.
8. Суть та підходи політики ціноутворення.
9. Розробка політики ціноутворення залежно від життєвого циклу товару.
10. Вплив природно-географічних чинників на формування цін.
11. Вплив соціально-економічних чинників на формування цін.
12. Вплив політико-юридичних чинників на формування цін.
13. Вплив попиту на формування цін.
14. Основні чинники формування попиту на туристичний продукт.
15. Пропозиція як чинник формування цін на туристичний продукт.
16. Основні чинники формування пропозиції та їх вплив на визначення рівня цін.
17. Необхідність врахування еластичності попиту і пропозиції при формуванні цін.
18. Конкуренція, як соціально-економічне явище.
19. Вплив конкуренції на формування ціни.

20. Особливості формування ціни на туристичний продукт за різних форм конкуренції.

21. Особливості формування цін на туристичний продукт із врахуванням цін конкурентів.

22. Маркетинг та його вплив на формування цін.

23. Активні маркетингові стратегії формування цін.

24. Пасивні маркетингові стратегії формування цін.

25. Вплив географічних чинників на формування маркетингових стратегій формування цін.

26. Особливості формування цін на туристичний продукт в умовах досконалої конкуренції.

27. Особливості формування цін на туристичний продукт в умовах чистої монополії.

28. Особливості формування цін на туристичний продукт в умовах монополістичної конкуренції.

29. Особливості формування цін на туристичний продукт в умовах олігополістичної конкуренції.

30. Розкрийте особливості використання основних методів формування цін.

31. Особливості використання параметричних методів встановлення цін на туристичний продукт.

32. Особливості формування цін при використанні методу „витрати+прибуток”.

33. Особливості формування цін при використанні методу „визначення цільового прибутку з урахуванням беззбитковості”.

34. Особливості формування цін при використанні методу „обліку попиту”.

35. Особливості формування цін при використанні методу „цінності туристичного продукту”.

36. Особливості формування цін при використанні методу „тендерів”.

37. Особливості формування цін при використанні методу „ кошторису витрат”.

38. Вплив цін на формування прибутку.

39. Соціально-економічна сутність цінових ризиків.

40. Основні причини виникнення цінових ризиків

41. Необхідність врахування цінових ризиків при формуванні цін на туристичний продукт.

42. Основні методи визначення цінових ризиків.

43. Інфляція як соціально-економічне явище.

44. Основні чинники виникнення інфляції.

45. Особливості інфляційних процесів в Україні.

46. Необхідність врахування інфляційних процесів при формуванні цін на туристичний продукт.

47. Методи визначення рівня інфляції.

48. Необхідність державного регулювання цін.

49. Основні методи державного регулювання цін.

50. Особливості цінового регулювання в Україні.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дугіна С. І. Маркетингова цінова політика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / С. І. Дугіна. – К. : КНЕУ, 2005. – 135 с.
2. Ерухимович И. Л. Ценообразование: Учебно-методическое пособие / И. Л. Ерухимович. – К. : МАУП, 2005. – 178 с.
3. Желтякова И. А. Цены и ценообразование. Краткий курс (учебное пособие) / И. А. Желтякова, Г. А. Маховикова, Н. Ю. Пузыня. – СПб. : Издательство “Питер”, 2003. – 208 с.
4. Иваниенко В. В. Ценообразование: Учебное пособие / В. В. Иваниенко. – Х. : Издательский Дом «ИНЖЭК», 2004. – 147 с.
5. Кайлюк С. М. Маркетингова політика ціноутворення на підприємствах міського господарства: Навч. – метод. посібник / С. М. Кайлюк. – К. : Кондор, 2001. – 182 с.
6. Котлер Ф. Основы маркетинга: Пер. с англ. / Ф. Котлер. - М. :Бизнес-книга, 2004 г. – 242 с.
7. Липсиц И.В. Коммерческое ценообразование: Учебник / И. В. Липсиц. – М. : Издат-во БЕК, 2004 г. – 157 с.
8. Литвиненко Я.В. Сучасна політика ціноутворення: Навч. посіб. / Я. В. Литвиненко. – К. : МАУП, 2004. – 183 с.
9. Тормоса Ю. Г. Ціни та цінова політика: Навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Ю. Г. Тормоса. – К. : КНЕУ, 2008. – 194 с.
10. Шкварчук Л.О. Ціни і ціноутворення: Навч. посіб. / Л. О. Шкварчук. – К. : Кондор, 2008. - 212 с.
11. Шуляк П.Н. Ценообразование: Учебно-практическое пособие / П. Н. Шуляк. – М. : Издат. Дом “Дашков и К”, 2008. – 208 с.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ:**АНАЛІТИЧНІ ЦЕНТРИ ТА ДОСЛІДНИЦЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ**

Верховна Рада – www.rada.gov.ua

Кабінет Міністрів України – www.kmu.gov.ua

Міністерство економіки – www.me.gov.ua

Міністерство праці та соціальної політики – www.mlsp.kiev.ua

Міністерство фінансів – www.minfin.gov.ua

Міністерство промислової політики – www.industry.gov.ua

Державний комітет статистики – www.ukrstat.gov.ua

Фонд державного майна – www.spfu.gov.ua

Державна податкова адміністрація – www.sta.gov.ua

Агентство гуманітарних технологій – <http://www.aht.org>.

Міжнародний інститут бізнесу – <http://www.iib.com.ua>

Міжнародний інститут порівняльного аналізу – <http://www.icaei.org.ua>

Міжнародний центр перспективних досліджень – www.icps.kiev.ua

Національна Академія наук України – <http://www.nas.gov.ua>

Торгово-промислова палата України – <http://www.ucci.org.ua>

Український центр економічних і політичних досліджень ім. Олександра Разумкова – <http://www.uceps.com.ua>

Український центр післяприватизаційної підтримки підприємств – <http://www.ucpps.kiev.ua>

Центр антикризових досліджень – <http://www.anticrisis.come.to>

Центр інновацій та розвитку – <http://www.ngoukraine.kiev.ua/ids/>

Центр стратегічних розробок – <http://www.ln.com.ua>

Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського – www.nbv.gov.ua

Державна науково-технічна бібліотека України – www.gntb.n-t.org/

«Голос України» Газета Верховної Ради України – www.uamedia.visti.net/golos

Навчально-методичне видання

Колосок Андрій Мирославович

ЦІНОУТВОРЕННЯ

методичні вказівки
для індивідуальної роботи

Друкується в авторській редакції

